

Uitgangspunten voor de digitale euro

1. **De digitale euro belichaamt de euro.** Het is dus geen vordering op wie dan ook, maar geld-in-zichzelf. Het is dus ook geen staatsschuld noch een 'central bank liability'. Zie verder: '[digitale euro in 7 punten](#)'.
2. **Digitale euro komt in omloop via de schatkist.** De monetaire autoriteit (MA) die is belast met beheer van het digitale eurostelsel, mag zelf geen belang hebben bij het geld dat zij onder haar hoede heeft. Zie in dit verband ook de beginselen genoemd in de [tekst en toelichting van burgerinitiatief Ons Geld](#) (pagina 17). Het in omloop brengen van digitale euro is volkomen transparant en onderworpen aan democratische processen. Dit verloopt via de overheidsuitgaven van de euro-lidstaten. Zie verder: '[digitale euro in 7 punten](#)'.
3. **De digitale euro dient ter vervanging van giraal geld.** Na succesvolle invoering van de digitale euro wordt giraal geld 'gedemonetariseerd'. Dat wil zeggen dat banken prospectus moeten uitbrengen om deposito's van het publiek aan te trekken of te houden, en dat de centrale banken alle activiteiten staken die tot doel of gevolg hebben dat deposito's 1 op 1 uitwisselen met de euro. Deposito's komen onder gedragstoezicht in plaats van banktoezicht (AFM ipv DNB/ECB). Het financieren van een onderneming met direct opeisbaar geld wordt verboden. Wie zijn geld voortijdig terug wil, verkoopt zijn deposito tegen marktwaarde. Zie verder: '[digitale euro in 7 punten](#)'.
4. **Invoering van de digitale euro gaat gepaard met een 'modern jubilee'.** Dit betreft een maatschappelijke schuldvermindering door versnelde [afbetaling](#) (dus niet afschrijving/kwijtschelding) van bankschulden. Het gaat om schulden van huishoudens en lidstaten bij de banken, en om schulden van de banken bij de centrale banken van de Eurozone. De omvang van de 'modern jubilee' is een functie van de vraag naar digitale euro tijdens de invoering. Die invoering omvat een periode waarin banktegoed 1 op 1 kan worden omgezet in digitale euro. Na verloop van die periode vallen alle resterende banktegoeden onder het nieuwe regime voor deposito's (zie punt 3). Het stelsel voor digitale euro accepteert dan geen instroom meer van banktegoeden, behoudends -onder restrictieve voorwaarden- eventuele instroom om handelsbalans te bewaren (zie punt 8). Vanaf dan komt digitale euro uitsluitend in omloop via de schatkist (punt 2) of in ruil voor deviezen (punt 8). Zie verder: 'Invoering van de digitale euro in een jubeljaar' (nog te verschijnen).
5. **Na invoering van de digitale euro mag de overheid private liquiditeiten (waaronder mogelijk ook betaalmiddelen) niet bevoordelen en ook niet verbieden.** Niet bevoordelen betekent onder andere dat belastingen alleen kunnen worden betaald in digitale euro en dat de overheid alleen digitale euro kan lenen. De overheid kan dus geen belastingen ontvangen op een bankrekening en ze kan geen staatsobligaties verkopen tegen betaling

per bank. Private liquiditeiten worden uitsluitend onderworpen aan gedragstoezicht (AFM) en niet aan prudentieel toezicht (ECB/DNB). Het gedragstoezicht dient ter ondersteuning van transparante marktprocessen ('disciplinerende door de markt'). Aanbieding en gebruik van private liquiditeiten mag niet worden tegengewerkt door de overheid. Er geldt hier een fundamentele vrijheid vergelijkbaar met het actief en passief kiesrecht. De status 'wettig betaalmiddel' geldt uitsluitend voor fysieke eurobiljetten en -munten. Weigering van een gangbaar betaalmiddel kan leiden tot schuldeisersverzuim, wat impliceert dat de schuldeiser geen betaling kan vorderen. Het oordeel daarover is aan de rechter (en dus niet aan de wetgever). Zie verder: 'Invoering van de digitale euro in een jubeljaar' (nog te verschijnen).

6. **Digitale euro is rentevrij.** Monetair beleid wordt gevoerd op basis van monetaire belastingen, die direct in de schatkist vloeien, voor zover de MA de geldhoeveelheid niet wil doen krimpen. Er geldt een belastingvrije voet van minstens 100.000 digitale euro per persoon. Bescherming en beheersbaarheid van het monetaire stelsel vereisen dat digitale euro persoonlijk is, en dus op naam staat. Zie verder: ['digitale euro in 7 punten'](#).
7. **Digitale euro is inflatieloos.** Binnenlands monetair beleid wordt georiënteerd op volkomen prijsstabiliteit. Het is de MA uitdrukkelijk verboden om inflatie of deflatie na te streven. Zie verder: ['digitale euro in 7 punten'](#).
8. **Buitenlands monetair beleid wordt georiënteerd op handelsbalans.** Ongebreidelde internationale handel in digitale euro is onmogelijk, daar de MA de toegang tot digitale euro controleert en ophoping van digitale euro belast. Niet-ingezetenen van de Eurozone kunnen onder voorwaarden digitale euro kopen of verkopen via de MA, die daarbij de koers bepaalt. Die koersbepaling is georiënteerd op instandhouding van handelsbalans met de rechtsorde wier valuta wordt gevraagd of aangeboden in ruil voor digitale euro.
9. **De MA is opgedeeld in nationale agentschappen.** Elke lidstaat in de Eurozone heeft een eigen agentschap van de MA, die de toegang tot digitale euro voor haar ingezetenen controleert, en de monetaire belastingen van haar ingezetenen int. De samenhang en onderlinge coördinatie van de agentschappen gaat uit van vrijwillige deelname aan de euro, en voorziet in de mogelijkheid van verzelfstandiging van de nationale munt. Deelname aan de euro wordt permanent omkeerbaar.
10. **Digitale euro biedt een platform voor aanbieders van elektronisch geld.** Marktpartijen kunnen onder voorwaarden betaaloplossingen aanbieden die zijn gebaseerd op digitale euro. Een van die voorwaarden is dat die betaaloplossing voor 100% is gedekt met digitale euro, ondergebracht in een derdengeldenstichting die onder toezicht staat van de MA.
11. **Beschikbaarstelling van fysiek contant geld wordt een constitutionele overheidstaak.** Digitale euro is stroomafhankelijk en persoonlijk (dus niet anoniem). Beschikbaarheid van

fysiek contant geld waarborgt een fundamenteel vrije privésfeer (voor natuurlijke personen) en continuïteit van het betalingsverkeer. Fysiek contant geld zijn de kaarsen en de lucifers die we altijd blijven gebruiken, ondanks de beschikbaarheid van elektrisch licht.

Edgar Wortmann – 22 februari 2023.

Download als [pdf](#)

Zie ook:

- [Kroniek van de digitale euro](#) (2023)
- [De toekomst van het geldstelsel](#) (2020)
- [7 uitgangspunten voor de digitale euro](#) (2023)
- Invoering van de digitale euro in een jubeljaar (verwacht in 2023)